

Evaluatie verschuiving activiteiten van directe m.e.r.-plicht (C-lijst) naar m.e.r.-beoordelingsplicht (D-lijst)

Leidt de verschuiving van
activiteiten tot lastenverlichting of
juist tot meer regeldruk?

Onderzoeksrapportage

Evaluatie verschuiving activiteiten van directe m.e.r.-plicht (C-lijst) naar m.e.r.-beoordelingsplicht (D-lijst)

Leidt de verschuiving van
activiteiten tot lastenverlichting
of juist tot meer regeldruk?

Onderzoeksrapportage

dossier : BA8142-100-100
registratienummer : MD-AF20121099
versie : definitief
classificatie : vrijgegeven

juli 2012
Ministerie van Infrastructuur en Milieu

INHOUD**BLAD**

1	INLEIDING	3
1.1	Aanpassing Wet milieubeheer en Besluit m.e.r.	3
1.2	Vaste commissie VROM / WWI vraagt om evaluatie Besluit m.e.r.	3
1.3	Consequenties wijziging Besluit m.e.r.	4
1.4	Doel 'evaluatie verschuiving activiteiten van C naar D lijst'	4
2	ONDERZOEKSVRAGEN EN – METHODIEK	5
2.1	Centrale onderzoeksvraag en deelvragen	5
2.2	Onderzoeksmethodiek	6
3	AANTAL M.E.R.-PROCEDURES VERSCHOVEN ACTIVITEITEN BINNEN HET REFERENTIEKADER (1 APRIL 2006 – 31 MAART 2011)	9
3.1	Van C 2.2 en C 2.3 naar D 2.2	9
3.2	Van C 5.1 naar D 22.2	9
3.3	Van C 6.2 naar D 6.2	9
3.4	Van C 9 naar D 9	9
3.5	Van C 10 naar D 10	10
3.6	Van C 11 naar D 11	10
3.7	Van C 12.1 naar D 3.2 en D 12	10
3.8	Van C 13 naar D 13	10
3.9	Van C 21.2 naar D 21.2	11
3.10	Van C 27 naar D 49	11
3.11	Totaaloverzicht aantal verschoven activiteiten	11
4	VERSCHOVEN ACTIVITEITEN WAARVOOR TUSSEN 1 APRIL 2011 EN 31 MAART 2012 EEN M.E.R.-PROCEDURE IS DOORLOPEN	12
4.1	Van C 2.2 en C 2.3 naar D 2.2	12
4.2	Van C 5.1 naar D 22.2	12
4.3	Van C 6.2 naar D 6.2	12
4.4	Van C 9 naar D 9	13
4.5	Van C 10 naar D 10	13
4.6	Van C 11 naar D 11	13
4.7	Van C 12.1 naar D 3.2 en D 12	14
4.8	Van C 13 naar D 13	14
4.9	Van C 21.2 naar D 21.2	14
4.10	Van C 27 naar D 49	14
4.11	Totaaloverzicht aantal verschoven activiteiten	15
5	VERSCHOVEN ACTIVITEITEN WAARVOOR NA 1 APRIL 2011 EEN NEGATIEF M.E.R.-BEOORDELINGSBESLUIT IS GENOMEN	16
5.1	Resultaten verschoven activiteiten na 1 april 2011	16
5.2	Inschatting van het kosteneffect van de verschuiving	17

6	SAMENVATTING	18
6.1	Resultaten aantal m.e.r.-procedures vóór de wetswijziging	18
6.2	Resultaten aantal m.e.r.-procedures ná de wetswijziging	18
6.3	Vergelijking aantal m.e.r.-procedures vóór en ná de wetswijziging	19
6.4	Inschatting van het kosteneffect van de verschuiving	20
6.5	Aanbevelingen	20

BIJLAGEN

1	Van C 5.1 naar D 22.1 Referentiekader
2	Van C 6.2 naar D 6.2 Referentiekader
3	Van C 9 naar D 9 Referentiekader
4	Van C 10 naar D 10 Referentiekader
5	Van C 11 naar D 11 Referentiekader
6	Van C 12.1 naar D 3.2 en D 12 Referentiekader
7	Van C 27 naar D 49 Referentiekader
8	Overzicht negatieve m.e.r.-beoordelingsbesluiten

1 INLEIDING

1.1 Aanpassing Wet milieubeheer en Besluit m.e.r.

Met de modernisering van de milieueffectrapportage (kamerstuk 31755) heeft de Nederlandse overheid in juli 2010 een start gemaakt met het vereenvoudigen en verkorten van m.e.r.-procedures en het bieden van ruimte voor het leveren van maatwerk. Mede naar aanleiding van de uitspraak van het Europees Hof van Justitie van 15 oktober 2009 (Zaak Commissie/Nederland, C-255/08) is de Nederlandse milieuregelgeving per 1 april 2011 in overeenstemming gebracht met de Europese Richtlijn (2011/92/EC, voorheen 85/337/EEG) betreffende de milieueffectbeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten, hierna m.e.r.-richtlijn.

Het in overeenstemming brengen van het Besluit milieueffectrapportage (verder Besluit m.e.r.) met de Europese Richtlijn heeft ertoe geleid dat er verschillende activiteiten van de C-lijst van het Besluit m.e.r., waar een directe m.e.r.-plicht voor geldt, zijn verschoven naar de D-lijst van het Besluit m.e.r., waarvoor een m.e.r.-beoordeling moet worden uitgevoerd alvorens een beslissing kan worden genomen of voor het plan of besluit een m.e.r.-procedure moet worden doorlopen. Deze wijzigingen bieden meer beleidsruimte, maar vanwege de verwachte toename van het aantal m.e.r.-beoordelingen, ook meer verantwoordelijkheid voor de bevoegde gezagen.

1.2 Vaste commissie VROM / WWI vraagt om evaluatie Besluit m.e.r.

Bij brief van 8 februari 2011 stelt de vaste commissie van VROM/WWI van de Eerste Kamer de vraag of het denkbaar is dat de verschuiving van activiteiten van de C- naar de D- lijst ertoe kan leiden dat het bevoegd gezag kiest voor een niet transparante route om te komen tot een afweging omtrent het uitvoeren van een m.e.r.-beoordeling. Tevens vreest de commissie dat bij een verschuiving van projecten van de C- naar de D- lijst de belangrijkste nadelige gevolgen voor het milieu buiten beeld blijven. Bij brief van 27 april 2011 vraagt de commissie de Minister bedacht te blijven op mogelijke sluiptwegen en ongewenste praktijken in relatie tot de m.e.r.-beoordeling. Tevens heeft de commissie de wens om deze onderwerpen bij de evaluatie van de wijzigingen aan het Besluit m.e.r. te betrekken.

Met betrekking tot de eerste vraag is de Minister van mening dat een verschuiving van activiteiten niet zal leiden tot een minder transparante route van besluitvorming. De Minister geeft aan dat het bevoegd gezag de afweging maakt of er een kans is op aanzienlijke milieugevolgen. De keuze voor het niet doorlopen van een m.e.r.-procedure moet vermeld worden in de Staatscourant. Bij deze keuze vindt geen participatie plaats, maar deze situatie is niet veranderd door de recente wetwijziging.

Met betrekking tot de tweede vraag antwoordt de Minister dat bij een activiteit in de D- lijst het bevoegd gezag de afweging moet maken wat de mogelijke zwaarte van de milieugevolgen van een project zal zijn, zodat zij een zorgvuldige beslissing kunnen nemen of een m.e.r. al dan niet nodig is. Indien het bevoegd gezag onverhoopt onvoldoende de belangrijke nadelige gevolgen in overweging neemt en besluit dat er geen m.e.r.-plicht aanwezig is, dan is er bij de publicatie van het ontwerpbesluit om geen m.e.r. uit te voeren

de gelegenheid hiertegen bezwaar aan te tekenen, waarna mogelijk alsnog een m.e.r.-plicht kan ontstaan.

Als reactie op de brief van 27 april 2011 deelt de Minister mede op haar hoede te blijven op mogelijke sluiptwegen en ongewenste praktijken in relatie tot de m.e.r.-beoordeling. Tevens geeft de Minister aan de gevolgen te onderzoeken van de verschuiving van activiteiten.

1.3 Consequenties wijziging Besluit m.e.r.

Het gevolg van de wijziging van het Besluit m.e.r. van 1 april 2011 is dat er **minder activiteiten zijn waarvoor bij een besluit¹ een directe m.e.r.-plicht geldt**. Hierdoor kan het nieuwe Besluit m.e.r. voor de activiteiten die verschoven zijn leiden tot de volgende drie situaties:

1. De verschoven activiteit is m.e.r.-beoordelingsplichtig en het bevoegd gezag besluit dat er, op basis van de beschikbare gegevens en de criteria zoals aangegeven in bijlage III van de Europese Richtlijn, **geen argumenten** zijn om een m.e.r.-procedure te doorlopen. Aangezien het uitvoeren van een m.e.r.-beoordeling ten opzichte van een m.e.r.-procedure qua doorlooptijd als regel een mindere inspanning vergt, treedt er (ten opzichte van de situatie van voor de wijziging van het Besluit m.e.r. van 1 april 2011) in deze situatie een lastenverlichting op.
2. De verschoven activiteit is m.e.r.-beoordelingsplichtig en het bevoegd gezag besluit dat er, op basis van de beschikbare gegevens en de criteria zoals aangegeven in bijlage III van de Europese Richtlijn, **wel argumenten** zijn om een m.e.r.-procedure te doorlopen. Het bevoegd gezag neemt in een dergelijk geval een **positief m.e.r.-beoordelingsbesluit**, waarmee de verplichting ontstaat om minimaal tegelijkertijd met het ontwerp besluit een m.e.r.-procedure te doorlopen. Aangezien er in een dergelijke situatie zowel een m.e.r.-beoordeling als een m.e.r.-procedure doorlopen moet worden alvorens er een definitief besluit kan worden genomen, treedt er (ten opzichte van de situatie van voor de wijziging van het Besluit m.e.r. van 1 april 2011) een lastenverzwaring op.
3. De verschoven activiteit is m.e.r.-beoordelingsplichtig, waarbij de initiatiefnemer het definitieve besluit van het bevoegd gezag niet afwacht, maar zelf kiest voor een **(vrijwillige)** m.e.r.-procedure. Omdat de reden voor het vrijwillig uitvoeren van een m.e.r. niet altijd eenduidig is, kunnen er in deze gevallen geen uitspraken gedaan worden over eventuele lastenverlichting danwel lastenverzwaring.

1.4 Doel 'evaluatie verschuiving activiteiten van C naar D lijst'

Voorliggende rapportage presenteert de bevindingen van het onderzoek naar de verschuiving van activiteiten van de C-lijst naar de D-lijst. Mede op basis van deze onderzoeksrapportage zal het ministerie van Infrastructuur en Milieu de Tweede Kamer informeren omtrent de werking van het per 1 april 2011 gewijzigde Besluit milieueffectrapportage.

¹ Conform kolom vier van bijlage C van het Besluit m.e.r.

2 ONDERZOEKSVRAGEN EN – METHODIEK

2.1 Centrale onderzoeksvraag en deelvragen

Het in overeenstemming brengen van het Besluit m.e.r. met de m.e.r.-richtlijn heeft ertoe geleid dat er per 1 april 2011, in vergelijking met het Besluit m.e.r. zoals deze gold voor deze datum, tien activiteiten van de C-lijst (direct m.e.r.-plicht voor besluiten) zijn verschoven naar de D-lijst (m.e.r.-beoordelingsplicht voor besluiten). Onderstaand tekstkader presenteert de tien verschoven activiteiten.

Activiteiten die per 1 april 2011 van de C-lijst naar de D-lijst zijn verschoven

1. Van C 2.2 en C 2.3 naar D 2.2: Aanleg, wijziging of uitbreiding van een boven- of ondergrondse spoorweg, vrijliggende busbaan, zweefspoor of bijzondere constructie.
2. Van C 5.1 naar D 22.2: Oprichting, wijziging of uitbreiding van een windturbinepark
3. Van C 6.2 naar D 6.2: Wijziging in de ligging van een start- of landingsbaan, de verlenging, verbreding of verharding daarvan, of de intensivering of wijziging van het gebruik van de luchthaven dan wel de wijziging van de vliegroutes. De wijziging van het gebruik van de luchthaven of van het banenstelsel, dan wel de wijziging van de luchtverkeerwegen of de wijziging van de vliegroutes
4. Van C 9 naar D 9: Een landinrichtingsproject dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan.
5. Van C 10 naar D 10: Aanleg, wijziging of uitbreiding van: a. skihellingen, skiliften, kabelspoorwegen en bijbehorende voorzieningen, b. jachthavens, c. vakantiedorpen en hotelcomplexen buiten stedelijke zones met bijbehorende voorzieningen, d. permanente kampeer- en caravanterreinen, of e. themaparken.
6. Van C 11 naar D 11: Aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen (D11.2), een industrieterrein (D11.3), een project voor het gebruik van niet in cultuur gebrachte gronden of semi-natuurlijke gebieden voor intensieve landbouw (D11.4).
7. Van C 12.1 naar D 3.2 en D 12: De aanleg, wijziging of uitbreiding van werken inzake kanalisering of ter beperking van overstromingen, met inbegrip van primaire waterkeringen en rivierdijken (D3.2) en de aanleg, wijziging of uitbreiding van kustwerken om erosie te bestrijden, van maritieme werken die de kust kunnen wijzigen door de aanleg van onder meer dijken, pieren, havenhoofden en van andere kustverdedigingswerken, met uitzondering van het onderhoud of herstel van deze werken (D12).
8. Van C 13 naar D 13: De aanleg, wijziging of uitbreiding van een waterbeheersingsproject voor landbouwdoeleinden, met inbegrip van irrigatie- en droogleggingprojecten.
9. Van C 21.2 naar D 21.2: De oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie bestemd voor het roosten of doen sinteren van ertsen of de productie van cokes uit steenkool.
10. Van C 27 naar D 49: De wijziging in de Maatgevende Peil Verwachting voor de sluiting van de Oosterscheldekering (D49.1), de wijziging van het (streef-)peil in: a. het Veerse Meer, b. de Grevelingen, het Haringvliet, of d. het IJsselmeer, het Markermeer en de randmeren (D49.2) en de structurele verlaging van het (streef-)peil van een oppervlaktewater (D49.3).

In voorliggend onderzoeksrapportage wordt, op basis van een kwantitatieve analyse, onderzocht welke gevolgen de verschuiving van de genoemde tien activiteiten heeft op de lasten- en regeldruk van het bevoegd gezag en/of initiatiefnemer. De centrale onderzoeksvraag hierbij is:

Leidt de wijziging van het Besluit m.e.r. van 1 april 2011 vanwege de verschuiving van activiteiten van de C-lijst naar de D-lijst tot een wijziging van de lasten- en regeldruk van bevoegde gezagen en/of initiatiefnemers?

De centrale onderzoeksvraag is ontleed in de volgende drie deelvragen:

1. Hoe vaak werd er, op basis van het Besluit m.e.r. zoals dit gold vóór 1 april 2011, vanaf 1 april 2006 voor de tien activiteiten per jaar een m.e.r.-procedure gestart?
2. Hoe vaak is er, tussen 1 april 2011 en 31 maart 2012, per verschoven activiteit als gevolg van een positieve m.e.r.-beoordeling of op vrijwillige basis na de wijziging van het Besluit m.e.r. van 1 april 2011 voor de tien activiteiten een m.e.r.-procedure doorlopen?
3. Voor hoeveel projecten (die vallen onder de tien verschoven activiteiten) is er tussen 1 april 2011 en 31 maart 2012 een negatief m.e.r.-beoordelingsbesluit genomen?
4. Indien een m.e.r.-beoordeling de initiatiefnemer gemiddeld €15.000,- kost en het bevoegd gezag gemiddeld € 5.000,-, terwijl het doorlopen van een m.e.r.-procedure de initiatiefnemer gemiddeld €100.000 euro kost en het bevoegd gezag gemiddeld €20.000, wat is dan de verwachte gemiddelde besparing danwel verhoging per jaar per activiteit als gevolg van de verschuiving van de C- naar de D- lijst²?

2.2 Onderzoeksmethodiek

In voorliggend onderzoeksrapportage is over een periode van zes jaar geïnventariseerd hoeveel m.e.r.-procedures gestart zijn voor de in paragraaf 2.1 genoemde activiteiten. De eerste periode betreft de laatste vijf jaar vóór de wijziging van het Besluit m.e.r. van 1 april 2011, de tweede periode betreft een periode van één jaar na de wijziging. Op basis van deze gegevens is geanalyseerd of er sprake is van een (aantoonbare) wijziging van het aantal m.e.r.-procedures als gevolg van de verschuiving van activiteiten van de C naar de D-lijst.

² De genoemde bedragen zijn door het ministerie van Infrastructuur en Milieu en het onderzoeksbureau geschatte gemiddelde bedragen, gebaseerd op praktijkervaring. Het onderzoeken van een gemiddelde kostprijs van een m.e.r.-procedure danwel een m.e.r.-beoordeling is geen onderdeel van voorliggend onderzoek.

2.2.1 Inventariseren data referentiekader (1 april '06 - 31 maart '11)

Op basis van kwantitatieve gegevens uit het databestand van de Commissie voor de milieueffectrapportage³ is voor de tien activiteiten geïnventariseerd hoeveel m.e.r.-procedures doorlopen zijn gedurende de periode van 1 april 2006 tot en met 31 maart 2011, met als ijkmoment de datum van de kennisgeving van het voornemen om een milieueffectrapport op te stellen. Doel van deze inventarisatie is het formuleren van een referentiekader. Er is voor deze termijn gekozen omdat enerzijds eventuele uitschieters van het aantal uitgevoerde m.e.r.-ren door de jaren heen gemiddeld kunnen worden en anderzijds de mogelijkheid bestaat om voor dezelfde perioden (van 1 april tot 31 maart) het referentiekader met de situatie na de wijziging van het Besluit m.e.r. van 1 april 2011 met elkaar te vergelijken.

2.2.2 Inventariseren verschoven activiteiten (1 april '11 - 31 maart '12)

Met de inwerkingtreding van het gewijzigd Besluit m.e.r. van 1 april 2011 geldt voor de genoemde tien activiteiten een m.e.r.-beoordelingsplicht door het bevoegd gezag. De m.e.r.-beoordeling kan, zoals aangegeven in paragraaf 1.3, leiden tot een positief m.e.r.-beoordelingsbesluit (verplichting om een m.e.r.-procedure te doorlopen) en een negatief m.e.r.-beoordelingsbesluit (geen verplichting om een m.e.r.-procedure te doorlopen). Naast deze twee mogelijkheden bestaat er ook nog een derde mogelijkheid, namelijk dat de initiatiefnemer het m.e.r.-beoordelingsbesluit niet afwacht, maar direct vrijwillig start met een m.e.r.-procedure.

Voor alle projecten die één of meerdere activiteit(en) bevatten die verschoven zijn van de C- naar de D- lijst én die tussen 1 april 2011 en 31 maart 2012 zijn gestart met de m.e.r.-procedure is aangegeven wat de reden (vrijwillige basis of positie m.e.r.-beoordelingsbesluit) is voor het starten van de m.e.r.-procedure. Tevens is aangegeven wat de reden(en) van de negatieve m.e.r.-beoordelingsbesluiten zijn geweest.

2.2.3 Randvoorwaarde bij inventariseren 'verschoven activiteit(en)'

Overschrijden drempelwaarde C lijst

De directe m.e.r.-plicht danwel de m.e.r.-beoordelingsplicht van de tien genoemde verschoven activiteiten werden vóór de wijziging van het Besluit m.e.r. van 1 april 2011 bepaald door het voldoen aan de hoogte en criteria van de drempelwaarden zoals genoemd in kolom twee van de bijlage C en D van het Besluit m.e.r. Voldeed een project aan de voorwaarden zoals genoemd in bijlage C, dan was het project direct m.e.r.-plichtig. Voldeed een project niet aan de voorwaarden zoals genoemd in bijlage C, maar wel aan de voorwaarden zoals genoemd in bijlage D, dan was het project m.e.r.-beoordelingsplichtig.

Binnen voorliggend onderzoek zijn alleen die projecten, waarbij een of meerdere van de tien genoemde verschoven activiteit(en) de drempelwaarden behorende bij bijlage C van het Besluit m.e.r. van vóór 31 maart 2011 overschrijden, geïnventariseerd. Indien de drempelwaarden van vóór de wijziging namelijk niet zijn overschreden, was het project in de

³ De Commissie voor de m.e.r. is een bij wet ingestelde onafhankelijke adviseur bij m.e.r.-procedures. Zij adviseert de overheid (het bevoegd gezag) over de inhoud en kwaliteit van milieueffectrapporten. Op de website van de Commissie voor de m.e.r. (www.commissiemer.nl) staan alle projecten waarbij de Commissie een advies heeft gegeven.

situatie van voor de wijziging namelijk niet direct m.e.r.-plichtig en is er van een verschuiving van 'direct m.e.r.-plichtig naar m.e.r.-beoordelingsplichtig' geen sprake. Onderstaand tekstkader presenteert een voorbeeld van deze randvoorwaarde.

Voorbeeld

In de nieuwe situatie (na de wetwijziging van het besluit m.e.r. van 1 april 2011) is de aanleg, wijziging of uitbreiding van een jachthaven m.e.r.-beoordelingsplichtig, en wel met een drempelwaarde van 100 ligplaatsen of meer. In de oude situatie (voor de wetwijziging) was de aanleg van een jachthaven conform bijlage C (categorie 10.3) met 500 ligplaatsen of meer, of 250 ligplaatsen of meer in een gevoelig gebied direct m.e.r.-plichtig. In gevallen waarin een jachthaven meer dan 100 ligplaatsen kreeg, was het conform bijlage D (10.3) m.e.r.-beoordelingsplichtig.

Rekeninghoudend met de genoemde randvoorwaarde betekent dit voor voorliggend onderzoek dat projecten met activiteiten die betrekking hebben op de aanleg van jachthavens met bijvoorbeeld 150 ligplaatsen geen deel uit maken van de data die behoort tot de 'verschoven activiteiten', aangezien dit voornemen zowel in de oude als in de nieuwe situatie m.e.r.-beoordelingsplichtig is. Pas zodra een project met deze activiteit in de nieuwe situatie voldoet aan de drempelwaarde van 500 ligplaatsen of 250 ligplaatsen binnen een gevoelig gebied (dus conform de oude drempelwaarde van de C lijst), is dit project onderdeel van de inventarisatie.

Voor het referentiekader zijn alléén die projecten geïnterpreteerd, die voldoen aan de definitie van de activiteiten conform de m.e.r.-richtlijn

Met de wijziging van het Besluit m.e.r. van 1 april 2011 is in overeenstemming met de m.e.r.-richtlijn concreter invulling gegeven aan de definitiebeschrijving van activiteiten.

Om een zuivere vergelijking te kunnen maken tussen het referentiekader (1 april 2006 tot en met 13 maart 2011) en de nieuwe situatie (1 april 2011 tot en met 31 maart 2012), zijn voor het referentiekader alléén die projecten geïnterpreteerd die voldoen aan de definitie van de activiteiten en de definities conform de m.e.r.-richtlijn. Een goed voorbeeld hierbij is de aanleg van een golfbaan; een dergelijke activiteit is per 1 april 2011 helemaal geen m.e.r.-plichtige activiteit meer, waardoor de voormalige projecten die vielen onder activiteit 10.2 niet zijn meegenomen in het referentiekader.

3 AANTAL M.E.R.-PROCEDURES VERSCHOVEN ACTIVITEITEN BINNEN HET REFERENTIEKADER (1 APRIL 2006 – 31 MAART 2011)

Over de periode 1 april 2006 tot en met 31 maart 2011 is voor de tien activiteiten geïnventariseerd hoeveel m.e.r.-procedures doorlopen zijn. In bijlage 1 tot en met 7 wordt per activiteit de projectnaam, de startdatum van de m.e.r.-procedure, de initiatiefnemer en het bevoegd gezag gepresenteerd. Paragraaf 3.1 tot en met 3.10 presenteert de aantallen per activiteit. Paragraaf 3.11 geeft een samenvatting van het aantal uitgevoerde m.e.r.-procedures in tabelvorm.

3.1 Van C 2.2 en C 2.3 naar D 2.2

Gedurende de periode van 1 april 2006 tot en met 31 maart 2011 zijn er **geen** m.e.r.-procedures gestart die vanwege de activiteit 'aanleg, wijziging of uitbreiding van een boven- of ondergrondse spoorweg, vrijliggende busbaan, zweefspoor of bijzondere constructie' m.e.r.-plichtig zijn. Voor twee gevallen, te weten (a) de MIRT-verkenning Rotterdam Vooruit: Herontwerp Brienoord- en Algeracorridor en (b) de lightrailverbinding RijnGouweLijn, is er wel een plan-m.e.r.-procedure gestart, maar aangezien er voor deze procedure geen verschuiving heeft plaatsgevonden, maken deze twee projecten geen deel uit van het referentiekader.

3.2 Van C 5.1 naar D 22.2

Gedurende de periode van 1 april 2006 tot en met 31 maart 2011 zijn er **zeventien** m.e.r.-procedures gestart die vanwege de activiteit 'Oprichting, wijziging of uitbreiding van een windturbinepark op zee' m.e.r.-plichtig zijn. Bijlage 1 presenteert de gegevens van de zeventien projecten.

3.3 Van C 6.2 naar D 6.2

Gedurende de periode van 1 april 2006 tot en met 31 maart 2011 is er **één** m.e.r.-procedures gestart die vanwege de activiteit 'wijziging in de ligging van een start- of landingsbaan, de verlenging, verbreding of verharding daarvan, of de intensivering of wijziging van het gebruik van de luchthaven dan wel de wijziging van de vliegroutes of de wijziging van het gebruik van de luchthaven of van het banenstelsel, dan wel de wijziging van de luchtverkeerwegen of de wijziging van de vliegroutes' m.e.r.-plichtig is. Op 6 april 2008 is met de kennisgeving het project 'ontwikkeling van Lelystad Airport door verlenging van de start- en landingsbaan en wijziging van het gebruik van de luchthaven' gestart. Het is hierbij de bedoeling om zakelijk vliegverkeer dat nu nog op Schiphol Oost wordt afgehandeld, te verplaatsen naar Lelystad evenals een aantal lijn- en chartervluchten. Bijlage 2 presenteert de gegevens van het project.

3.4 Van C 9 naar D 9

Gedurende de periode van 1 april 2006 tot en met 31 maart 2011 zijn er **drieëntwintig** m.e.r.-procedures gestart die vanwege de activiteit 'een landinrichtingsproject dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan' m.e.r.-plichtig zijn. Projecten die vanwege deze activiteit m.e.r.-plichtig zijn bevatten in veel gevallen ook andere m.e.r.-plichtige activiteiten, zoals

winning oppervlakedelfstoffen, wijziging van toeristische en recreatieve voorzieningen of wijziging dan wel uitbreiding van rivierdijken. Indien een project verschillende m.e.r.-plichtige activiteiten bevat die voorkomen in de tien verschoven activiteiten, is dit aangegeven in het overzicht. Bijlage 3 presenteert de gegevens van de projecten.

3.5 Van C 10 naar D 10

Gedurende de periode van 1 april 2006 tot en met 31 maart 2011 zijn er **drieënveertig** m.e.r.-procedures gestart die vanwege de activiteit 'de aanleg, wijziging of uitbreiding van skihellingen, skiliften, kabelspoorwegen en bijbehorende voorzieningen, jachthavens, vakantiedorpen en hotelcomplexen buiten stedelijke zones met bijbehorende voorzieningen, permanente kampeer- en caravanterreinen, of themaparken' m.e.r.-plichtig zijn. De meeste van deze projecten hebben betrekking op het onderdeel 'themapark', zoals een bioscoop, voetbalstadion of zwembadcomplex. Bijlage 4 presenteert de gegevens van de projecten.

3.6 Van C 11 naar D 11

Gedurende de periode van 1 april 2006 tot en met 31 maart 2011 zijn er **vierendertig** m.e.r.-procedures gestart die vanwege de activiteit 'aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen, een industrieterrein of een project voor het gebruik van niet in cultuur gebrachte gronden of semi-natuurlijke gebieden voor intensieve landbouw' m.e.r.-plichtig zijn. De meeste van deze projecten hebben betrekking op het onderdeel 'stedelijk ontwikkelingsproject' en / of bedrijventerrein. Bijlage 5 presenteert de gegevens van de projecten.

3.7 Van C 12.1 naar D 3.2 en D 12

Gedurende de periode van 1 april 2006 tot en met 31 maart 2011 zijn er **tien** m.e.r.-procedures gestart die vanwege de activiteit 'aanleg, wijziging of uitbreiding van werken inzake kanalisering of ter beperking van overstromingen, met inbegrip van primaire waterkeringen en rivierdijken en de aanleg, wijziging of uitbreiding van kustwerken om erosie te bestrijden, van maritieme werken die de kust kunnen wijzigen door de aanleg van onder meer dijken, pieren, havenhoofden en van andere kustverdedigingswerken, met uitzondering van het onderhoud of herstel van deze werken' m.e.r.-plichtig zijn. Bijlage 6 presenteert de gegevens van de projecten.

3.8 Van C 13 naar D 13

Gedurende de periode van 1 april 2006 tot en met 31 maart 2011 is er **geen** m.e.r.-procedure gestart die vanwege de activiteit 'aanleg, wijziging of uitbreiding van een waterbeheersingsproject voor landbouwdoeleinden, met inbegrip van irrigatie- en droogleggingprojecten' m.e.r.-plichtig is. Wel zijn er enkele lopende projecten in deze categorie (bijvoorbeeld Maasvlakte II en project Mainport Ontwikkeling Rotterdam) en lopende plannen (Provinciaal Waterplan Zuid Holland), maar deze zijn formeel voor 1 april 2006 gestart en maken vanwege de gehanteerde onderzoeksmethodiek derhalve geen deel uit van het referentiekader.

3.9 Van C 21.2 naar D 21.2

Gedurende de periode van 1 april 2006 tot en met 31 maart 2011 is er **geen** m.e.r.-procedure gestart die vanwege de activiteit 'de oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie bestemd voor het roosten of doen sinteren van ertsen of de productie van cokes uit steenkool' m.e.r.-plichtig zijn. Er is één project waarvoor binnen de genoemde periode een m.e.r.-procedure wordt doorlopen, maar dit betreft een plan-m.e.r voor de Botlek-Vondelingenplaat en de Madroelhaven. Dit project maakt vanwege de gehanteerde onderzoeksmethodiek geen deel uit van het referentiekader.

3.10 Van C 27 naar D 49

Gedurende de periode van 1 april 2006 tot en met 31 maart 2011 is er **één** m.e.r.-procedures gestart die vanwege de activiteit 'wijziging in de Maatgevende Peil Verwachting voor de sluiting van de Oosterscheldekering, of de wijziging van het (streef-)peil in het Veerse Meer, de Grevelingen, het Haringvliet, het IJsselmeer, het Markermeer en de randmeren of de structurele verlaging van het (streef-) peil van een oppervlaktewater' m.e.r.-plichtig is. Het betreft het peilbesluit Beemster.

3.11 Totaaloverzicht aantal verschoven activiteiten

Tabel 3 presenteert het totaaloverzicht van het aantal uitgevoerde (project)m.e.r.-procedures per activiteit, per jaar. Opmerkelijk is dat van de tien verschoven categorieën er vier categorieën zijn waarvoor er in de periode 1 april 2006 tot en met 31 maart 2011 geen enkele (project) m.e.r.-procedure is gestart. Wel zijn er voor deze categorieën plan-m.e.r.-procedures doorlopen en/of projecten afgerond, maar deze projecten maken geen deel uit van het referentiekader⁴. Categorie 10 en categorie 11 zijn van de verschoven categorieën de categorieën waarvoor de meeste m.e.r.-procedures zijn gestart.

Tabel 3 aantal gestarte project-m.e.r.-procedures per jaar, per verschoven activiteit

Activiteiten	2006 2007	2007 2008	2008 2009	2009 2010	2010 2011	Gemiddeld per jaar
Van C 2.2 en C 2.3 naar D 2.2	0	0	0	0	0	0
Van C 5.1 naar D 22.2	0	0	1	0	0	0.2
Van C 6 naar D 6	4	7	4	1	0	3.2
Van C 9 naar D 9	5	5	6	4	3	4.6
Van C 10 naar D 10	11	10	15	6	2	8.8
Van C 11 naar D 11	6	10	5	9	4	6.8
Van C 12.1 naar D 3.2 en D 12	1	1	3	4	1	2
Van C 13 naar D 13	0	0	0	0	0	0
Van C 21.2 naar D 21.2	0	0	0	0	0	0
Van C 27 naar D 49	0	0	0	1	0	0.2
Totaal per jaar	27	33	34	25	10	25.8

⁴ Omdat er voor deze projecten zowel in de situatie vóór als na de wetwijziging van 1 april 2011 een plan-m.e.r.-plicht gold en geldt, heeft de verschuiving van de C naar de D lijst geen invloed op de lasten- en gelddruk van bevoegde gezagen en/of initiatiefnemers.

4 VERSCHOVEN ACTIVITEITEN WAARVOOR TUSSEN 1 APRIL 2011 EN 31 MAART 2012 EEN M.E.R.-PROCEDURE IS DOORLOPEN

Over de periode 1 april 2011 tot en met 31 maart 2012 is voor de tien activiteiten geïnventariseerd hoeveel m.e.r.-procedures doorlopen zijn. Omdat er sinds 1 april 2011 geen directe verplichting voor het doorlopen van een m.e.r.-procedure bestaat, kan de aanleiding voor het toch doorlopen van een m.e.r.-procedure tweeledig zijn:

1. De initiatiefnemer heeft besloten vrijwillig een m.e.r.-procedure te doorlopen (en wacht daarmee het m.e.r.-beoordelingsbesluit van het bevoegd gezag niet af)
2. Op basis van een positief m.e.r.-beoordelingsbesluit⁵ wordt de initiatiefnemer door het bevoegd gezag verplicht om een m.e.r.-procedure te doorlopen.

In dit hoofdstuk wordt per activiteit het aantal projecten gepresenteerd waarvoor een vrijwillige danwel naar aanleiding van een positief m.e.r.-beoordelingsbesluit een m.e.r.-procedure is doorlopen.

4.1 Van C 2.2 en C 2.3 naar D 2.2

Gedurende de periode van 1 april 2011 tot en met 31 maart 2012 is er **geen** m.e.r.-procedure gestart die betrekking heeft op de activiteit 'aanleg, wijziging of uitbreiding van een boven- of ondergrondse spoorweg, vrijliggende busbaan, zweefspoor of bijzondere constructie'.

4.2 Van C 5.1 naar D 22.2

Gedurende de periode van 1 april 2011 tot en met 31 maart 2012 is er **geen** m.e.r.-procedure gestart die betrekking heeft op de activiteit 'oprichting, wijziging of uitbreiding van een windturbinepark op zee' m.e.r.-plichtig zijn.

4.3 Van C 6.2 naar D 6.2

Gedurende de periode van 1 april 2011 tot en met 31 maart 2012 is er **één** m.e.r.-procedure gestart die betrekking heeft op de activiteit 'wijziging in de ligging van een start- of landingsbaan, de verlenging, verbreding of verharding daarvan, of de intensivering of wijziging van het gebruik van de luchthaven dan wel de wijziging van de vliegroutes of de wijziging van het gebruik van de luchthaven of van het banenstelsel, dan wel de wijziging van de luchtverkeerwegen of de wijziging van de vliegroutes'. Het betreft het project 'luchthavenbesluit en wijziging van het bestemmingsplan vliegveld Twente. De initiatiefnemer heeft, in overleg met het bevoegd gezag, er voor gekozen om het m.e.r.-beoordelingsbesluit niet af te wachten en direct (**vrijwillig**) een m.e.r.-procedure te doorlopen. Bijlage 7 presenteert de gegevens van het project.

⁵ Een positief m.e.r.-beoordelingsbesluit betekent dat het bevoegd gezag op basis van de aangereikte informatie geconcludeerd heeft dat een activiteit belangrijke negatieve gevolgen op het milieu kan hebben, waardoor zij een noodzaak zien tot het doorlopen van een m.e.r.-procedure. Deze stap is geregeld in de artikelen 7.17, 7.18 en 7.19 Wm. Het bevoegd gezag houdt bij de beslissing rekening met de criteria uit bijlage III van de Europese richtlijn 'betreffende de milieubeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten'. Het bevoegd gezag deelt de beslissing, conform art. 7.17 lid 4 en art 7.19 lid 4, mee door kennisgeving in een of meer dag-, nieuws- of huis-aan-huis-bladen. Indien geen m.e.r.-procedure moet worden doorlopen vindt kennisgeving tevens in de Staatscourant plaats.

4.4 Van C 9 naar D 9

Gedurende de periode van 1 april 2011 tot en met 31 maart 2012 zijn er **vier** m.e.r.-procedures gestart die betrekking hebben op de activiteit 'een landinrichtingsproject dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan'.

Het eerste project betreft een voornemen van het Waterschap De Dommel om wateroverlast in stedelijk gebied te voorkomen. Het Waterschap heeft zes locaties rond Eindhoven aangewezen als locatie voor waterberging en heeft aangegeven (paragraaf 1.2. van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau, december 2011) meerwaarde te zien in een m.e.r.-procedure en aangegeven **vrijwillig** deze procedure te willen doorlopen.

Het tweede project is een initiatief van Teunesen Zand&Grind B.V. en Natuurmonumenten; beide willen in de gebieden Koningsven en De Diepen in de gemeente Gennepe natuurontwikkeling mogelijk maken door uitbreiding van de bestaande zandwinning. Naast de functiewijziging van meer dan 125 ha water, natuur en recreatie, is er sprake van winning van oppervlakedelfstoffen uit de landbodem. Hierdoor geldt, **vanwege overige m.e.r.-plichtige activiteiten**, voor het project een directe m.e.r.-plicht.

Het derde project is een initiatief van Kampergeul BV; zij heeft het voornemen om de hoogwatergeul tussen Well en Aijen te realiseren en de voorhaven tot het Leukermeer te vergroten. Hiervoor moet het bestemmingsplan worden aangepast en een ontgrondingenvergunning worden verleend. Vanwege de functiewijziging van meer dan 125 ha water, natuur en recreatie is het project m.e.r.-beoordelingsplichtig. Tegelijkertijd is er sprake van winning van oppervlakedelfstoffen uit de landbodem. Hierdoor geldt, **vanwege overige m.e.r.-plichtige activiteiten**, voor het project een directe m.e.r.-plicht.

Het vierde project is een voornemen van het Waterschap Velt en Vecht. Het Waterschap wil het huidige Schoonebeekerdiep tussen km 5,5 en km 20,8 opnieuw inrichten tot waterbergingsgebied voor de berging van 800.000 m³. Voor de herinrichting wordt een bestemmingsplan opgesteld. Vanwege de functiewijziging van landbouw naar waterberging is het project m.e.r.-beoordelingsplichtig. Daarnaast vindt er winning van delfstoffen op een oppervlakte van meer dan 100 ha plaats. Hierdoor geldt, **vanwege overige m.e.r.-plichtige activiteiten**, voor het project een directe m.e.r.-plicht.

4.5 Van C 10 naar D 10

Gedurende de periode van 1 april 2011 tot en met 31 maart 2012 is er **geen** m.e.r.-procedure gestart die betrekking heeft op de activiteit 'de aanleg, wijziging of uitbreiding van skihellingen, skiliften, kabelspoorwegen en bijbehorende voorzieningen, jachthavens, vakantie dorpen en hotelcomplexen buiten stedelijke zones met bijbehorende voorzieningen, permanente kampeer- en caravanterreinen, of themaparken'.

4.6 Van C 11 naar D 11

Gedurende de periode van 1 april 2011 tot en met 31 maart 2012 is er **één** m.e.r.-procedure gestart die betrekking heeft op de activiteit 'aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen, een industrieterrein of een project voor het gebruik van niet in cultuur gebrachte gronden of

semi-natuurlijke gebieden voor intensieve landbouw'. Het betreft een herziening van het bestemmingsplan Europoort. Het (nieuwe) bestemmingsplan moet voorzien in een duurzame en bereikbare haven met een goede ruimtelijke kwaliteit en milieukwaliteit. Het bestemmingsplan moet daarom gewenste ontwikkelingen mogelijk maken, ongewenste ontwikkelingen in het gebied voorkomen en de milieukwaliteit borgen. Naast de aanleg van een bedrijventerrein van meer dan 75 hectare (m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteit) worden er directe m.e.r.-plichtige activiteiten als inrichtingen bestemd voor de raffinage van aardolie en inrichtingen voor opslag van aardolie of (petro)chemische producten vastgelegd. Hierdoor geldt, **vanwege overige m.e.r.-plichtige activiteiten**, voor het project een directe m.e.r.-plicht.

4.7 Van C 12.1 naar D 3.2 en D 12

Gedurende de periode van 1 april 2011 tot en met 31 maart 2012 is er **geen** m.e.r.-procedure gestart die betrekking heeft op de activiteit 'aanleg, wijziging of uitbreiding van werken inzake kanalisering of ter beperking van overstromingen, met inbegrip van primaire waterkeringen en rivierdijken (D3.2) en de aanleg, wijziging of uitbreiding van kustwerken om erosie te bestrijden, van maritieme werken die de kust kunnen wijzigen door de aanleg van onder meer dijken, pieren, havenhoofden en van andere kustverdedigingswerken, met uitzondering van het onderhoud of herstel van deze werken'.

4.8 Van C 13 naar D 13

Gedurende de periode van 1 april 2011 tot en met 31 maart 2012 is er **geen** m.e.r.-procedure gestart die betrekking heeft op de activiteit 'aanleg, wijziging of uitbreiding van een waterbeheersingsproject voor landbouwdoeleinden, met inbegrip van irrigatie- en droogleggingprojecten'.

4.9 Van C 21.2 naar D 21.2

Gedurende de periode van 1 april 2011 tot en met 31 maart 2012 is er **geen** m.e.r.-procedure gestart die betrekking heeft op de activiteit 'de oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie bestemd voor het roosten of doen sinteren van ertsen of de productie van cokes uit steenkool'.

4.10 Van C 27 naar D 49

Gedurende de periode van 1 april 2011 tot en met 31 maart 2012 is er **geen** m.e.r.-procedure gestart die betrekking heeft op de activiteit 'wijziging in de Maatgevende Peil Verwachting voor de sluiting van de Oosterscheldekering, of de wijziging van het (streef-)peil in het Veerse Meer, de Grevelingen, het Haringvliet, het IJsselmeer, het Markermeer en de randmeren of de structurele verlaging van het (streef-) peil van een oppervlaktewater'.

4.11 Totaaloverzicht aantal verschoven activiteiten

Tabel 4 presenteert het totaaloverzicht van het aantal gestarte (project)m.e.r.-procedures per activiteit over de periode 1 april 2011 tot en met 31 maart 2012.

Tabel 4 aantal gestarte m.e.r.-procedures per activiteit over de periode 1 april 2011 tot en met 31 maart 2012

Activiteiten	Gemiddeld per jaar in de periode 2006 - 2011	2011 - 2012
Van C 2.2 en C 2.3 naar D 2.2	0	0
Van C 5.1 naar D 22.2	0.2	0
Van C 6 naar D 6	3.2	1
Van C 9 naar D 9	4.6	4
Van C 10 naar D 10	8.8	0
Van C 11 naar D 11	6.8	1
Van C 12.1 naar D 3.2 en D 12	2	0
Van C 13 naar D 13	0	0
Van C 21.2 naar D 21.2	0	0
Van C 27 naar D 49	0.2	0
Totaal	25.8	6

5 VERSCHOVEN ACTIVITEITEN WAARVOOR NA 1 APRIL 2011 EEN NEGATIEF M.E.R.-BEOORDELINGSBESLUIT IS GENOMEN

5.1 Resultaten verschoven activiteiten na 1 april 2011

Een negatief m.e.r.-beoordelingsbesluit betekent dat het bevoegd gezag op basis van de aangereikte informatie geconcludeerd heeft dat de activiteit geen belangrijke negatieve gevolgen heeft op het milieu, waardoor zij geen noodzaak ziet tot het doorlopen van een m.e.r.-procedure. Conform artikel 7.17 lid 4 a van de Wet milieubeheer dient dit negatieve besluit door het bevoegd gezag in de Staatscourant gepubliceerd te worden. In totaal zijn er over de periode 1 april 2011 – 31 maart 2012 circa 70 negatieve m.e.r.-beoordelingsbesluiten in de Staatscourant gepubliceerd, waarvan er circa 75% betrekking heeft op categorie D 14 (de oprichting, wijziging of uitbreiding van een installatie voor het fokken, mesten of houden van dieren).

Aantal negatieve m.e.r.-beoordelingen voor 'verschoven activiteiten'

Op basis van de mededelingen in de Staatscourant⁶ is bepaald wat het aantal negatieve m.e.r.-beoordelingsbesluiten van verschoven activiteiten is geweest tussen 1 april 2011 en 31 maart 2012, die de drempelwaarden van de C-lijst van voor de wetswijziging van 1 april 2011 overschrijden. Uit de inventarisatie blijkt dat er zeven projecten (die vallen onder één van de tien verschoven activiteiten) zijn waarvoor een negatief m.e.r.-beoordelingsbesluit is genomen. Van deze zeven besluiten heeft er één betrekking op categorie D 6.2 (wijziging gebruik luchthaven), twee hebben er betrekking op categorie D 9 (landinrichting), drie hebben er betrekking op categorie D 10 (recreatieve en toeristische voorzieningen) en één heeft er betrekking op categorie D 11 (stedelijke ontwikkelingsopgaven en bedrijventerrein). Bijlage 8 presenteert een korte samenvatting van het desbetreffende negatieve m.e.r.-beoordelingsbesluit van het bevoegd gezag.

Tabel 5 aantal negatieve m.e.r.-beoordelingsbesluiten per activiteit over de periode 1 april 2011 tot en met 31 maart 2012

Activiteiten	2011 - 2012
Van C 2.2 en C 2.3 naar D 2.2	0
Van C 5.1 naar D 22.2	0
Van C 6 naar D 6	1
Van C 9 naar D 9	2
Van C 10 naar D 10	3
Van C 11 naar D 11	1
Van C 12.1 naar D 3.2 en D 12	0
Van C 13 naar D 13	0
Van C 21.2 naar D 21.2	0
Van C 27 naar D 49	0
Totaal	7

⁶ Hierbij zijn de volgende zoektermen gehanteerd: m.e.r.-beoordeling, MER-beoordeling, beoordelingsbesluit en aanmeldingsnotitie.

5.2 Inschatting van het kosteneffect van de verschuiving

Er zijn 7 projecten die in de oude situatie direct m.e.r.-plichtig waren, maar in de nieuwe situatie ná m.e.r.-beoordeling niet tot m.e.r.-plicht hebben geleid. Deze verschuiving heeft geleid tot kostenbesparing van € 700.000,-. Dit bedrag is conform de uitgangspunten van paragraaf 2.1 opgebouwd, zie ook tabel 6.

Tabel 6 Totale kostenbesparing op basis van uitgangspunten paragraaf 2.1.

	Oude situatie	Nieuwe situatie	Vershil (besparing)
Bestuurlijke lasten voor het bevoegd gezag	€ 140.000,- (7 X € 20.000,-)	€ 35.000,- (7 X € 5.000,-)	€ 105.000,- (€ 140.000 - € 35.000)
Administratieve- en onderzoekslasten voor de initiatiefnemer	€ 700.000,- (7 X € 100.000,-)	€ 105.000,- (7 X € 15.000,-)	€ 595.000,- (€ 700.000 - € 105.000)
Totaal	€ 840.000,-	€ 140.000,-	€ 700.000,-

De besparing vanwege de verschuiving van de C naar de D lijst bedraagt derhalve de oude kosten van € 840.000,- minus de nieuwe kosten van € 140.000,-, oftewel € 700.000,-. Aangezien het hier gaat om beperkte aantallen projecten over een periode van slechts 1 jaar kan slechts met de nodige voorzichtigheid naar een dergelijk bedrag gekeken worden.

6 SAMENVATTING

Op basis van een kwantitatieve analyse is onderzocht welke gevolgen de verschuiving van de genoemde tien activiteiten heeft op de lasten- en regeldruk van het bevoegd gezag en/of initiatiefnemer. De centrale onderzoeksvraag hierbij is:

Leidt de wijziging van het Besluit m.e.r. van 1 april 2011 vanwege de verschuiving van activiteiten van de C-lijst naar de D-lijst tot een wijziging van de lasten- en regeldruk van bevoegde gezagen en/of initiatiefnemers?

6.1 Resultaten aantal m.e.r.-procedures vóór de wetswijziging

In de periode 1 april 2006 tot en met 31 maart 2011 is er in totaal voor 129 projecten die vallen onder de definitie van 'verschoven activiteiten van de C naar de D lijst' een uitgebreide procedure voor een project-MER gestart. Gemiddeld komt dit neer op 25.8 projecten per jaar. Opvallend is dat er, blijkende uit het projectenbestand van de Commissie voor de milieueffectrapportage, voor drie categorieën (C 2.2, C 13 en C 21.2) gedurende deze periode geen enkele m.e.r.-procedure is gestart. De categorieën waar het vaakst een m.e.r.-procedure voor is gestart zijn de activiteiten die betrekking hebben op landinrichting (C 9), recreatieve en toeristische voorzieningen (C 10) en stedelijke ontwikkelingsopgave en bedrijventerreinen (C 11). Binnen het referentiekader is een afnemende trend waarneembaar van het aantal activiteiten waarvoor een m.e.r.-procedure wordt gestart; zo werd er voor de periode 2007 – 2009 per jaar gemiddeld voor 33 projecten een m.e.r.-procedure gestart, terwijl dit voor de periode 2009 – 2011 gemiddeld 17 projecten per jaar bedroeg.

6.2 Resultaten aantal m.e.r.-procedures ná de wetswijziging

In de periode 1 april 2011 tot en met 31 maart 2012 is er in totaal voor zes projecten die vallen onder de definitie van 'verschoven activiteiten van de C naar de D lijst' een m.e.r.-procedure gestart. Van deze zes projecten zijn er twee die de uitslag van de m.e.r.-beoordeling niet wilden afwachten en besloten hebben om vrijwillig een m.e.r.-procedure te starten. Voor de andere vier projecten gold dat het voornemen naast m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteiten ook voorzag in direct m.e.r.-plichtige activiteiten, zodat voor het voornemen de wettelijke verplichting gold om direct een m.e.r.-procedure te starten. Er zijn geen projecten bekend waarbij het bevoegd gezag een positief m.e.r.-beoordelingsbesluit heeft genomen.

In dezelfde periode is er voor 7 projecten die vallen onder de definitie 'verschoven activiteiten' een negatief m.e.r.-beoordelingsbesluit genomen. Voor deze projecten geldt de feitelijke verschuiving; voor de wetswijziging waren ze nog direct m.e.r.-plichtig, na de wetswijziging heeft het bevoegd gezag, op basis van de geleverde informatie en de criteria uit bijlage III van de m.e.r.-richtlijn bepaald dat er geen m.e.r.-procedure nodig is.

6.3 Vergelijking aantal m.e.r.-procedures vóór en ná de wetswijziging

In vergelijking met het referentiekader neemt het aantal m.e.r.-procedures voor 'verschoven activiteiten' na de wetswijziging af. In het referentiekader werden er gemiddeld zesentwintig m.e.r.-procedures per jaar gestart, na de wetswijziging zijn dit er zes⁷.

Categorie	Gemiddeld aantal projecten per jaar vóór 1 april 2011 (2006-2011)	Aantal projecten ná de wetswijziging van 1 april 2011 (2011-2012)				
		Vrijwillig	Combinatie met andere m.e.r.-plichtige activiteit	Positief m.e.r.-beoordelingsbesluit	Negatief m.e.r.-beoordelingsbesluit	Totaal aantal verschoven projecten na 1 april 2011
Van C 2.2 naar D 2.2	0	0	0	0	0	0
Van C 5.1 naar D 22.2	0.2	0	0	0	0	0
Van C 6 naar D 6	3.4	1	0	0	1	2
Van C 9 naar D 9	4.6	1	3	0	2	6
Van C 10 naar D 10	8.8	0	0	0	3	3
Van C 11 naar D 11	6.8	0	1	0	1	2
Van C 12.1 naar 12	2	0	0	0	0	0
Van C 13 naar D 13	0	0	0	0	0	0
Van C 21.2 naar D 21.2	0	0	0	0	0	0
Van C 27 naar D 49	0.2	0	0	0	0	0
Totaal	25.8	2	4	0	7	13

Een belangrijke constatering is dat het totaal aantal projecten wat in de periode van 1 april 2011 tot 31 maart 2012 gezien kan worden als verschoven projecten, circa de helft bedraagt van het gemiddeld aantal projecten per jaar over de periode van 5 jaar daarvoor. Er zijn geen besluiten genomen bij de m.e.r.-beoordelingen bij de verschoven activiteiten die geleid hebben tot m.e.r.-plicht.

In vergelijking met het referentiekader heeft de meest opmerkelijkste verandering plaatsgevonden in de categorie 'recreatieve en toeristische voorzieningen' (C / D 10). Werd er in de periode 2006-2011 nog gemiddeld bijna negen m.e.r.-procedures per jaar gestart, in de periode 2011 - 2012 is er voor een dergelijke activiteit geen enkele m.e.r.-procedure gestart. Voor de categorie 'stedelijke ontwikkelingsopgave' (C / D 11) is de afname van het aantal gestarte m.e.r.-procedures na de wetswijziging eveneens opmerkelijk; van een gemiddelde van 7 projecten voor de wetswijziging van 1 april 2011 is op basis van deze activiteit na de wetswijziging nog maar één project gestart.

Verder valt op dat er meerdere projecten in de lijst zijn die op basis van meerdere activiteiten project m.e.r.-plichtig danwel m.e.r.-beoordelingsplichtig zijn (voorbeeld D9 landinrichting en D10 recreatieve functies). Tevens moet opgemerkt worden dat in de periode 1 april 2011 tot en met 31 maart 2012 er voor meer dan 30 projecten die vallen onder de noemer 'verschoven activiteiten' een plan-m.e.r.-procedure gestart. Deze projecten

⁷ De som van vrijwillige m.e.r.-procedures, combinatie met andere m.e.r.-plichtige activiteiten en positieve m.e.r.-beoordelingsbesluiten

maken vanwege de scope van dit onderzoek geen onderdeel uitmaakt van het onderzoek. Niet onderzocht is of plan-m.e.r. een rol heeft gespeeld bij de m.e.r.-beoordelingen die mogelijk daarna in het kader van project-m.e.r. hebben plaatsgevonden.

6.4 Inschatting van het kosteneffect van de verschuiving

De verschuiving van de betreffende activiteiten van de C-lijst naar de D-lijst lijkt tot (kosten- en lasten)besparing te leiden. Echter, het beperkt aantal projecten en de korte duur van één jaar waarover gekeken is, en het feit dat in dat jaar het aantal projecten ten opzichte van de jaren daarvoor voor de betreffende activiteiten aanzienlijk lager ligt, maakt dat met de nodige voorzichtigheid conclusies getrokken kunnen worden. De becijferde besparing komt over de periode 1 april 2011 – 31 maart 2012 uit op 700.000 euro⁸, waarvan € 105.000,- voor het bevoegd gezag en € 595.000,- voor initiatiefnemers.

6.5 Aanbevelingen

Vanwege de korte onderzoeksperiode van na de wetwijziging van 1 april 2011 is er beperkte data beschikbaar, waardoor het niet mogelijk is vergaande conclusies te trekken naar aanleiding van de gepresenteerde resultaten. Door het onderzoek over een jaar te herhalen, kan de onderzoeksperiode van ná de wetwijziging verlengd worden van één jaar naar twee jaar. Met een langere onderzoeksperiode kunnen er betere onderbouwde uitspraken gedaan worden over het kosteneffect van de verschuiving van de tien activiteiten van de C lijst naar de D lijst.

⁸ Zie paragraaf 2.1. en paragraaf 5.2 voor de gehanteerde uitgangspunten

COLOFON

Opdrachtgever	: Ministerie van Infrastructuur en Milieu
Project	: Evaluatie verschuiving activiteiten van directe m.e.r.-plicht (C-lijst) naar m.e.r.-beoordelingsplicht (D-lijst)
Dossier	: BA8142-100-100
Omvang rapport	: 21 pagina's
Auteur	: Carel Schut en Paul Eijssen
Bijdrage	: Leonie Dekker, Hugo Woesthuis
Interne controle	: Paul Eijssen, Amber van Tatenhove
Projectleider	: Carel Schut
Projectmanager	: Paul Eijssen
Datum	: 4 juli 2012
Naam/Paraaf	:

DHV B.V.

Laan 1914 nr. 35

3818 EX Amersfoort

Postbus 1132

3800 BC Amersfoort

T (033) 468 20 00

F (033) 468 28 01

E info@dhv.com

www.dhv.nl

BIJLAGE 1 Van C 5.1 naar D 22.1 Referentiekader

Overzicht projecten met de activiteit 'oprichting, wijziging of uitbreiding van een windturbinepark op zee'

Projectnaam	Besluit	Start m.e.r	IN	BG
Windpark BARD Offshore NL1	Vergunning i.h.k.v Wet Beheer RWS werken	8-5-2006	BARD Engineering GmbH	Ministerie I&M
Windpark EP Offshore NL1	Vergunning i.h.k.v Wet Beheer RWS werken	8-5-2006	Eolic Power GmbH	Ministerie I&M
Windpark GWS Offshore NL 1	Vergunning i.h.k.v Wet Beheer RWS werken	8-5-2006	Global Wind Support GmbH	Ministerie I&M
Offshore Windpark WP Wijk aan Zee	Vergunning i.h.k.v Wet Beheer RWS werken	12-6-2006	Evelop BV	Ministerie I&M
Offshore windpark Callantsoog-Noord	Vergunning i.h.k.v Wet Beheer RWS werken	29-10-2007	ENECO	Ministerie I&M
Offshore windpark Callantsoog-Oost	Vergunning i.h.k.v Wet Beheer RWS werken	29-10-2007	ENECO	Ministerie I&M
Offshore windpark Callantsoog-Zuid	Vergunning i.h.k.v Wet Beheer RWS werken	29-10-2007	ENECO	Ministerie I&M
Offshore windpark Callantsoog-West	Vergunning i.h.k.v Wet Beheer RWS werken	29-10-2007	ENECO	Ministerie I&M
Offshore Windpark Schaar	Vergunning i.h.k.v Wet Beheer RWS werken	29-10-2007	ENECO	Ministerie I&M
Offshore windpark Q10	Vergunning i.h.k.v Wet Beheer RWS werken	29-10-2007	ENECO	Ministerie I&M
Offshore Windpark Q7-West	Vergunning i.h.k.v Wet Beheer RWS werken	29-10-2007	ENECO	Ministerie I&M
Offshore windpark De Ruyter Oost	Vergunning i.h.k.v Wet Beheer RWS werken	21-4-2008	RWE Offshore Nederland B.V.	Ministerie I&M
Offshore windpark De Ruyter West	Vergunning i.h.k.v Wet Beheer RWS werken	21-4-2008	RWE Offshore Nederland B.V.	Ministerie I&M
Offshore windpark Tromp Binnen	Vergunning i.h.k.v Wet Beheer RWS werken	21-4-2008	RWE Offshore Nederland B.V.	Ministerie I&M
Offshore windpark Tromp Oost	Vergunning i.h.k.v Wet Beheer RWS werken	21-4-2008	RWE Offshore Nederland B.V.	Ministerie I&M
Offshore windpark Tromp West	Vergunning i.h.k.v Wet Beheer RWS werken	21-4-2008	RWE Offshore Nederland B.V.	Ministerie I&M
Offshore windpark Rotterdam Noord-West	Vergunning i.h.k.v Wet Beheer RWS werken	23-6-2009	Evelop Netherlands B.V.	

BIJLAGE 2 Van C 6.2 naar D 6.2 Referentiekader

Overzicht projecten met de activiteit 'Wijziging in de ligging van een start- of landingsbaan, de verlenging, verbreding of verharding daarvan, of de intensivering of wijziging van het gebruik van de luchthaven dan wel de wijziging van de vliegroutes'

Projectnaam	Besluit	Start m.e.r	IN	BG
Lelystad Airport	Aanwijzing i.h.k.v. de Luchtvaartwet	4-6-2008	Lelystad Airport	Ministerie I&M (DGLM)

BIJLAGE 3 Van C 9 naar D 9 Referentiekader

Overzicht projecten met de activiteit 'landinrichtingsproject dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan'

Projectnaam	Besluit	Start m.e.r	IN	BG
Ontpoldering Noordwaard	Vergunningen in het kader van de Natuurbeschermingswet, Ontgrondingenwet, Wet bodembescherming, Wet milieubeheer en Wet beheer rijkswaterstaatswerken.	21-4-2006	Projectbureau Noordwaard	Ministerie I&M
Intergetijdengebied Hedwige- en Prosperpolder	Rijksprojectbesluit + uitvoeringsvergunningen	31-5-2006	De Nederlandse provincie Zeeland en de n.v. Waterwegen en Zeekanaal	Ministerie van LNV + Ministerie OWEL en Natuur (Vlaanderen)
Eiland van Dordrecht	Bestemmingsplan	7-9-2006	Provincie Zuid-Holland	Gemeenteraad Dordrecht
Natuurpakket Westerschelde - Het Zwin	Bestemmingsplan + uitvoerende vergunningen	13-2-2007	Provincie Zeeland, Projectbureau Natuurpakket Westerschelde	Ministerie van LNV, Directie Zuid
Ontwikkeling Plangebied Restveen en Waterparel	Bestemmingsplan + uitvoerende vergunningen	24-1-2007	Gem. Moordrecht Gem. Nieuwerkerk aan den IJssel Projectbureau driehoek RZG Zuidplas	Gemeenteraad Moordrecht en Nieuwerkerk aan den IJssel
Projectlocatiegebied De Heihorsten te Someren	Artikel-19 Wet op de Ruimtelijke Ordening	6-6-2007	Gemeente Someren, College van B&W	Gemeente Someren, Gemeenteraad
Uiterwaardvergraving Drutensche Waarden	Wijziging bestemmingsplan, vergunningen	17-9-2007	Consortium Drutensche Waarden, p/a Kamer van Koophandel Rivierenland	Gemeente Druten, Gemeenteraad; Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat; Provincie Gelderland, Gedeputeerde Staten
Landschapspark Buytenland	Wijziging bestemmingsplan	20-9-2007	Provincie Zuid-Holland, Directie Groen, Water en Milieu	Gemeente Albrandswaard, Gemeenteraad

Projectnaam	Besluit	Start m.e.r	IN	BG
Natuuropgave Krimpenerwaard	Wijziging bestemmingsplan	7-11-2007	Strategiegroep Veenweidepact Krimpenerwaard	Gemeente Bergambacht, Gemeenteraad; Gemeente Ouderkerk, Gemeenteraad; Gemeente Vlist, Gemeenteraad; Gemeente Nederlek, Gemeenteraad
Recreatief groengebied Rottezoom gemeente Lansingerland	Wijziging bestemmingsplan	5-3-2008	Provincie Zuid-Holland, Directie Groen, Water en Milieu	Gemeente Lansingerland, Gemeenteraad
IJsseldelta Zuid, provincie Overijssel	bestemmingsplannen, dijkverleggingsplannen, vergunningen en ontheffingen.	30-5-2008	Gemeente Dronten, Gemeenteraad; Gemeente Kampen, Gemeenteraad; Provincie Flevoland, Gedeputeerde Staten; Provincie Overijssel, Gedeputeerde Staten	Gemeente Dronten, Gemeente Kampen, Provincie Flevoland, Gedeputeerde Staten; Provincie Overijssel, Gedeputeerde Staten; Waterschap Groot Salland; Waterschap Zuiderzeeland
Natuurontwikkeling Dannemeer Groningen	Wijziging bestemmingsplan, ontgrondingvergunning	2-8-2008	Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, Dienst Landelijk Gebied Groningen	Provincie Groningen, Gedeputeerde Staten; Provincie Groningen, Gedeputeerde Staten
Dynamisch Beekdal de Aa	Wijziging bestemmingsplannen	13-9-2008	Waterschap Aa en Maas, Projecten	Provincie Noord-Brabant, Gedeputeerde Staten
Park Lingezegen	Structuurvisie, wijziging bestemmingsplannen	20-11-2009	Provincie Gelderland, Gedeputeerde Staten	Gemeente Lingewaard, Gemeenteraad; Gemeente Overbetuwe, Gemeenteraad
Hoogwatergeul Veessen-Wapenveld	Rijksinpassingsplan	27-11-2008	Provincie Gelderland, Gedeputeerde Staten	Ministerie I en M, DG RWS; VROM/DGM/BWL;

Projectnaam	Besluit	Start m.e.r	IN	BG
				Rijkswaterstaat, Programmadiirectie RvdR
Inrichting Gendtse Waard	SNIP2a besluit	25-2-2009	Ministerie van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit (LNV), Directie Natuur	Gemeente Lingewaard, Gemeenteraad; Provincie Gelderland, Gedeputeerde Staten
Westelijke Langstraat	Bestemmingsplan of inpassingsplan, inrichtingsplan, beheerplan, misschien ontgrondingsvergunning.	11-3-2009	Provincie Noord- Brabant, Gedeputeerde Staten; Waterschap Brabantse Delta, Dagelijks Bestuur	Provincie Noord- Brabant, Gedeputeerde Staten
Zuiderklip	Wijziging bestemmingsplan	28-5-2009	Gemeente Drimmelen, College van B&W	Gemeente Drimmelen, Gemeenteraad
Nieuw leven in de Lus van Linne, gemeente Roermond	Wijziging bestemmingsplan, vergunningen inzake Ontgrondingenwet en Waterwet	26-8-2009	Ballast Nedam Grondstoffen B.V.	Provincie Limburg, Gedeputeerde Staten; Rijkswaterstaat, Directie Limburg; Gemeente Roermond
Herinrichting Heesseltsche Uiterwaarden	Wijziging bestemmingsplan	1-10-2009	Rijkswaterstaat directie Oost-Nederland	Gemeente Neerijnen, Gemeenteraad
Inpassingsplan Oostvaarders- wold	Inpassingsplan	1-4-2010	Provincie Flevoland, Gedeputeerde Staten	Provincie Flevoland, Provinciale Staten
Wilg-plan Noordrand Midden	Plan inzake Wet inrichting landelijk gebied	3-5-2010	Waterschap Brabantse Delta, Dagelijks Bestuur	Provincie Noord- Brabant, Gedeputeerde Staten
Olde Maten en Veersloot- landen	Bestemmingsplan, ontgrondingsvergunning, inrichtingsplan.	7-7-2010	Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, Dienst Landelijk Gebied Arnhem; Gebied Zwolle	Gemeente Staphorst, Gemeenteraad; Gemeente Zwartewaterland

BIJLAGE 4 Van C 10 naar D 10 Referentiekader

Overzicht projecten met de activiteit 'Aanleg, wijziging of uitbreiding van: a. skihellingen, skiliften, kabelspoorwegen en bijbehorende voorzieningen, b. jachthavens, c. vakantie dorpen en hotelcomplexen buiten stedelijke zones met bijbehorende voorzieningen, d. permanente kampeer- en caravanterreinen, of e. themaparken'

Projectnaam	Besluit	Start m.e.r	IN	BG
Hoogwatergeul Well-Aijen - "Maaspark Well" te Bergen	Wijziging bestemmingsplan, vergunningen in het kader van de Ontgrondingenwet, Wet milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren.	6-4-2006	Kampergeul BV	Gemeente Bergen (LB), Gemeenteraad; Provincie Limburg, Gedeputeerde Staten
Muziekpaleis Utrecht	Artikel 19 Wet op de Ruimtelijke Ordening ten behoeve van themapark	3-5-2006	Gemeente Utrecht, College van B&W	Gemeente Utrecht, College van B&W
Mysteryland en Expo Haarlemmermeer	Artikel 19 Wet op de Ruimtelijke Ordening ten behoeve van themapark	22-6-2006	IDenT B.V.+ Libéma Exploitatie B.V.	Gemeente Haarlemmermeer
Ontwikkeling Sportcomplex Het Ravijn, gemeente Hellendoorn	Artikel 19 Wet op de Ruimtelijke Ordening ten behoeve van themapark	15-8-2006	college van burgemeester en wethouders van Hellendoorn	Gemeente Hellendoorn, Gemeenteraad
Strategisch Groenproject Eiland van Dordrecht	Bestemmingsplan, artikel 19 Wet op de Ruimtelijke Ordening	7-9-2006	Provincie Zuid-Holland	Gemeente Dordrecht, Gemeenteraad
Natuur- en recreatiepark Muzenrijk	Wijziging bestemmingsplan	9-11-2006	BilyBird; NIBA NV	Gemeente Cranendonck, College van B&W
De Hallen Amsterdam Oud-West	Artikel 19 Wet op de Ruimtelijke Ordening ten behoeve van themapark	13-12-2006	Burgfonds De Hallen BV, Stichting Culturele Hoofdstad Amsterdam	Amsterdam, Stadsdeel Oud-West
Megabioscoop en ontwikkelingen NAC-Stadion e.o.	Artikel 19 Wet op de Ruimtelijke Ordening ten behoeve van themapark	27-12-2006	HEJA projectontwikkeling BV, Hocla projectontwikkeling BV, NAC BV	gemeenteraad Breda
Park De Bavelse Berg te Breda	Wijziging bestemmingsplan ten behoeve van themapark en een skihal	10-1-2007	College van burgemeester en wethouders van Breda	Gemeente Breda, Gemeenteraad
Oeverpark Badplaats	Wijziging bestemmingsplan	28-3-2007	Gemeente Rotterdam, College van B&W	DCMR Milieudienst

Projectnaam	Besluit	Start m.e.r	IN	BG
Nesselande				Rijnmond, Afdeling Rotterdam; Gemeente Rotterdam, Gemeenteraad
Chocoladefabriek BV	Bestemmingsplan ten behoeve van themapark	13-6-2007	Chocoladefabriek te Amsterdam	Gemeente Amsterdam, Gemeenteraad
Golfbaan Emmeloord Ontwikkeling natuurlijke en recreatieve	Wijziging bestemmingsplan	15-6-2007	Gemeente Noordoostpolder, College van B&W	Gemeente Noordoostpolder, Gemeenteraad
City Theater Amsterdam	Artikel 19 Wet op de Ruimtelijke Ordening ten behoeve van themapark	18-6-2007	City v.o.f.	Gemeente Amsterdam, Stadsdeel Centrum
Floriade 2012	Wijziging bestemmingsplannen ten behoeve van themapark	15-8-2007	Gemeente Gennep, College van B&W; Gemeente Meerlo-Wanssum, College van B&W; Gemeente Peel en Maas, College van B&W; Gemeente Venlo, College van B&W; Gemeente Venray, College van B&W	Gemeente Venlo, Gemeenteraad
Music Dome Amsterdam	Artikel 19 Wet op de Ruimtelijke Ordening ten behoeve van themapark	12-7-2007	BlackBox Real Estate B.V.	Gemeente Amsterdam, Gemeenteraad
Landschapspark Buytenland	Wijziging bestemmingsplannen	20-9-2007	Provincie Zuid-Holland, Directie Groen, Water en Milieu	Gemeente Albrandswaard, Gemeenteraad
Recreatieve ontwikkeling Amsterdamsche Veld, gemeente Emmen	Wijziging bestemmingsplannen	19-12-2007	BV Houdstermaatschappij Griendtsveen	Gemeente Emmen, Gemeenteraad
Mall Tilburg	Artikel 19 Wet op de Ruimtelijke Ordening	25-1-2008	OVG Projecten XXVIII B.V.	Gemeente Tilburg, College van B&W
Herinrichting recreatiegebied Nieuw Hulckesteijn, gemeente Nijkerk	Bestemmingsplan	14-2-2008	Interhuis Nieuw Hulckesteijn BV	Gemeente Nijkerk, Gemeenteraad

Projectnaam	Besluit	Start m.e.r	IN	BG
Recreatief groengebied Rottezoom gemeente Lansingerland	Wijziging bestemmingsplan	5-3-2008	Provincie Zuid-Holland, Directie Groen, Water en Milieu	Gemeente Lansingerland, Gemeenteraad
Grote Markt Oostzijde, Groningen	Wijziging bestemmingsplannen	14-5-2008	Gemeente Groningen, Ruimtelijke Ordening en Economische Zaken	Gemeente Groningen, Ruimtelijke Ordening en Economische Zaken
Realisatie recreatiegebied Waterpark Dommelsvoort te Cuijk	Bestemmingsplannen	18-6-2008	gemeente Cuijk	Gemeente Cuijk, Ruimtelijke Ontwikkeling
Fortuna Stadion e.o. te Sittard-Geleen	Wijziging bestemmingsplannen ten behoeve van themapark	19-6-2008	Afbouw Stadion B.V.	Gemeente Sittard-Geleen,
Ontwikkeling De Geusselt te Maastricht	Artikel 19 Wet op de Ruimtelijke Ordening ten behoeve van themapark	20-8-2008	BPF Bouwinvest; Gemeente Maastricht, College van B&W	Gemeente Maastricht, College van B&W; Frank Wijnants Grondig Advies
Park Lingezegen	Structuurvisie, wijziging bestemmingsplannen	20-11-2009	Provincie Gelderland, Gedeputeerde Staten	Gemeente Lingewaard, Gemeenteraad; Gemeente Overbetuwe, Gemeenteraad
Golfbaan Lagerwoude	Bestemmingsplan	28-1-2009	Fortis Vastgoed Ontwikkeling N.V.	Gemeente Brielle,; Gemeente Hellevoetsluis,; Gemeente Westvoorne, VROM
Centrum Ontwikkeling Dierenparktheater te Emmen	Bestemmingsplan ten behoeve van themapark	3-2-2009	Dierenpark Emmen; Gemeente Emmen, College van B&W	Gemeente Emmen, Gemeenteraad
Recreatiewoningen nabij Cadzand-Bad	Bestemmingsplan	11-2-2009	Ontwikkelingsmaatschappij Cavélot B.V.	Gemeente Sluis, Gemeenteraad

Projectnaam	Besluit	Start m.e.r	IN	BG
Spreiding Maastrichtse Coffeeshops	Wijziging bestemmingsplannen	19-3-2009	Gemeente Maastricht, College van B&W; Gemeente Maastricht, College van B&W	Gemeente Maastricht, Gemeenteraad; Gemeente Maastricht, Gemeenteraad
Ruimte voor de Waal Nijmegen (Dijkteruglegging Lent)	Dijkverleggingsplan, ontgrondingenvergunning, wijziging bestemmingsplan	30-4-2009	Gemeente Nijmegen, College van B&W	Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I); Provincie Gelderland, Gedeputeerde Staten; Gemeente Nijmegen, Gemeenteraad
Waterfront Harderwijk	Bestemmingsplannen ten behoeve van themapark en jachthavens	7-5-2009	Gemeente Harderwijk, College van B&W	Gemeente Harderwijk, Gemeenteraad
Ontwikkelingsplan Hogewegzone Amersfoort	Wijziging bestemmingsplan ten behoeve van themapark	10-6-2009	Gemeente Amersfoort, College van B&W	Gemeente Amersfoort, Gemeenteraad
Meer bij Oudega (Smallerland)	provinciaal inpassingsplan	17-9-2009	Provincie Fryslan, Gedeputeerde Staten	Provincie Fryslan, Provinciale Staten
Bestemmingsplan 1e fase Stadionpark Rotterdam	Wijziging bestemmingsplan ten behoeve van themapark	24-2-2010	Gemeente Rotterdam, College van B&W	Gemeente Rotterdam, Gemeenteraad
Health en Wellness Werfhout, gemeente Montferland	Bestemmingsplan ten behoeve van themapark	6-5-2010	Werfhout VOF i.o.	Gemeente Montferland, Gemeenteraad
Herontwikkeling Kazernekwartier Venlo	Bestemmingsplan ten behoeve van themapark	29-7-2010	Gemeente Venlo, College van B&W	Gemeente Venlo, Gemeenteraad
Scheldekwartier en Edisongebied e.o. te Vlissingen	Wijziging bestemmingsplannen	30-8-2006	Gemeente Vlissingen, College van B&W	Gemeente Vlissingen, Gemeenteraad
IJsseldelta Zuid, provincie	Bestemmingsplannen, dijkverleggingsplannen,	30-5-2008	Gemeente Dronten, Gemeenteraad; Gemeente	Gemeente Dronten,

Projectnaam	Besluit	Start m.e.r	IN	BG
Overijssel	vergunningen en ontheffingen		Kampen, Gemeenteraad; Provincie Flevoland, Gedeputeerde Staten; Provincie Overijssel, Gedeputeerde Staten	Gemeenteraad; Gemeente Kampen, Gemeenteraad; Provincie Flevoland, Gedeputeerde Staten; Provincie Overijssel, Gedeputeerde Staten; Waterschap Groot Salland; Waterschap Zuiderzeeland
Realisatie recreatiegebied Waterpark Dommelsvoort te Cuijk	Bestemmingsplannen	18-6-2008	Gemeente Cuijk, College van B&W	Gemeente Cuijk, Ruimtelijke Ontwikkeling
Uitbreiding jachthaven Breskens	Bestemmingsplan	9-7-2008	Jachthaven Breskens B. V.	Gemeente Sluis, College van B&W
Recreatiegebied Voorland Stichtsebrug	Bestemmingsplan	5-3-2009	Gemeente Blaricum, College van B&W	Gemeente Blaricum, Gemeenteraad
Ontwikkeling NDSM werf, Amsterdam	Bestemmingsplannen/ projectbesluiten	8-12-2009	Gemeente Amsterdam, Noordwaarts	Gemeente Amsterdam, Stadsdeel Noord
Scheldekwartier en Edisongebied e.o. te Vlissingen	Wijziging bestemmingsplannen	30-8-2006	Gemeente Vlissingen, College van B&W	Gemeente Vlissingen, Gemeenteraad
IJsseldelta Zuid, provincie Overijssel	Bestemmingsplannen, dijkverleggingsplannen, vergunningen en ontheffingen	30-5-2008	Gemeente Dronten, Gemeenteraad; Gemeente Kampen, Gemeenteraad; Provincie Flevoland, Gedeputeerde Staten; Provincie Overijssel, Gedeputeerde Staten	Gemeente Dronten, Gemeenteraad; Gemeente Kampen, Gemeenteraad; Provincie Flevoland, Gedeputeerde Staten; Provincie Overijssel, Gedeputeerde

Projectnaam	Besluit	Start m.e.r	IN	BG
				Staten; Waterschap Groot Salland; Waterschap Zuiderzeeland
Realisatie recreatiegebied Waterpark Dommelsvoort te Cuijk	Bestemmingsplannen	18-6- 2008		Gemeente Cuijk, Ruimtelijke Ontwikkeling
Uitbreiding jachthaven Breskens	Bestemmingsplan	9-7- 2008	Jachthaven Breskens B. V.	Gemeente Sluis, College van B&W
Recreatiegebied Voorland Stichtsebrug	Bestemmingsplan	5-3- 2009	Gemeente Blaricum, College van B&W	Gemeente Blaricum, Gemeenteraad

BIJLAGE 5 Van C 11 naar D 11 Referentiekader

Overzicht aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen, een industrieterrein of een project voor het gebruik van niet in cultuur gebrachte gronden of semi-natuurlijke gebieden voor intensieve landbouw.

Projectnaam	Besluit	Start m.e.r	IN	BG
Woningbouwlocatie Veldhoven-West	Wijziging bestemmingsplan	7-6-2006	Gemeente Veldhoven, College van B&W; Gemeente Veldhoven, College van B&W	Gemeente Veldhoven, Gemeenteraad
Diverse deelprojecten Teteringen	Artikel 19 Wet op de Ruimtelijke Ordening, wijziging bestemmingsplan	7-6-2006	Gemeente Breda	Gemeente Breda
Ontwikkeling Woningbouwlocatie Nuenen-West	Bestemmingsplan	19-4-2007	Gemeente Nuenen, College van B&W	Gemeente Nuenen, Gemeenteraad
Zuidplas West	Bestemmingsplan	23-8-2007	Gemeente Nieuwerkerk aan den IJssel, College van B&W; Gemeente Zevenhuizen-Moerkapelle, College van B&W	Gemeente Nieuwerkerk aan den IJssel, Gemeenteraad; Gemeente Zevenhuizen-Moerkapelle, Gemeenteraad; Milieudienst Midden-Holland
Waterrijk Almelo	Bestemmingsplan	2-1-2008	Gemeente Almelo, Gemeenteraad	Gemeente Twenterand, Gemeenteraad; Gemeente Almelo, Gemeenteraad
Woningbouwontwikkeling Aarle-Hokkelstraat te Best	Bestemmingsplan	14-10-2008	Gemeente Best, College van B&W	Gemeente Best, Gemeenteraad
Woningbouw Veghels Buiten	Wijziging bestemmingsplan	11-3-2009	Gemeente Veghel, College van B&W	Gemeente Veghel, Gemeenteraad
Stadshavens Rotterdam		20-5-2009	Gemeente Rotterdam, College van B&W	Gemeente Rotterdam, Gemeenteraad; DCMR Milieudienst Rijnmond

Projectnaam	Besluit	Start m.e.r	IN	BG
Ontwikkeling Bloemendalerpolder	Inpassingsplan	15-7-2009	Gemeenschappelijk Ontwikkelings Bedrijf; Gemeente Weesp, College van B&W; Rijkswaterstaat, Directie Noord-Holland; Waternet; WeespMui BV	Provincie Noord-Holland, Provinciale Staten
Ontwikkeling woningbouw en voorzieningen Hoofddorp-Zuid	Bestemmingsplannen	21-8-2009	Gemeente Haarlemmermeer, College van B&W	Gemeente Haarlemmermeer, Gemeenteraad
Ontwikkeling van bouwlocatie Rijswijk-Zuid	Bestemmingsplannen	14-1-2010	Gemeente Rijswijk, College van B&W	Gemeente Rijswijk, Gemeenteraad
Bestemmingsplannen Delft-Zuidoost	Bestemmingsplannen	1-2-2010	Gemeente Delft, College van B&W	Gemeente Delft, Gemeenteraad
Zuidas - de Flanken	Bestemmingsplannen	28-4-2010	Gemeente Amsterdam, Gemeenteraad	Gemeente Amsterdam, Gemeenteraad
Zevenhuizen Oost	Bestemmingsplan	15-12-2010	Gemeente Leek, College van B&W	Gemeente Leek, Gemeenteraad
Bedrijventerrein Usseler Es Enschede	Wijziging bestemmingsplan	14-2-2007	Gemeente Enschede, College van B&W	Gemeente Enschede, Gemeenteraad
Agro- en Foodcluster West-Brabant	Inpassingsplan	10-6-2006	Provincie Noord-Brabant, Gedeputeerde Staten; Suiker Unie; TOM (Tuinbouw Ontwikkelings Maatschappij)	Provincie Noord-Brabant, Gedeputeerde Staten
Bedrijventerrein Beekbergsebroek & Biezematen, gemeente Apeldoorn	Bestemmingsplan	16-10-2006	Gemeente Apeldoorn, College van B&W	Gemeente Apeldoorn, Gemeenteraad
Regionaal Bedrijventerrein Heesch-West	Bestemmingsplannen	4-5-2007	Gemeente Bernheze, College van B&W; Gemeente Den Bosch, College van B&W; Gemeente Maasdonk, College van B&W	Gemeente Bernheze, College van B&W
Distriport Noord-Holland (Koggenland)	Wijziging bestemmingsplan	17-1-2008	De Peyler Projektontwikkeling Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland	Gemeente Koggenland, Gemeenteraad

Projectnaam	Besluit	Start m.e.r	IN	BG
			Noord; Zeeman Vastgoed	
Bedrijventerrein Flevokust Lelystad	Bestemmingsplan	8-2- 2008	Van der Wiel Infra & Milieu BV	Gemeente Lelystad, Gemeenteraad
Bedrijvenpark IBF Heerenveen	Wijziging bestemmingsplan	5-6- 2008	Gemeente Heerenveen, College van B&W	Gemeente Heerenveen, Gemeenteraad
Westerschelde Container Terminal (WCT), provincie Zeeland	Inpassingsplan	22-8- 2008	Exploitatiemaatschap pij Schelde Maas; Havenbedrijf Rotterdam N.V.; Zeeland Seaports	Provincie Zeeland, Gedeputeerde Staten
Bedrijventerrein Larserknoop te Lelystad	Bestemmingsplan nen	28-5- 2009	Gemeente Lelystad, College van B&W	Gemeente Lelystad, Gemeenteraad
Agro- en Foodcluster West-Brabant	Inpassingplan	10-6- 2006	Provincie Noord- Brabant, Gedeputeerde Staten; Suiker Unie; TOM (Tuinbouw Ontwikkelings Maatschappij)	Provincie Noord- Brabant, Gedeputeerde Staten
Ontwikkeling glastuinbouw Siberië fase 3 en 4, gemeente Maasbree	Wijziging bestemmingsplan	4-4- 2007	Wayland Nova B.V.	Gemeente Peel en Maas, Gemeenteraad
Uitbreiding glastuinbouwgebied Sexbierum	Wijziging bestemmingsplan	6-6- 2007	Gemeente Franekeradeel, College van B&W	Gemeente Franekeradeel, Gemeenteraad
Uitbreiding Agriport A7	Wijziging bestemmingsplan	2-11- 2007	Agriport Uitbreiding Beheer BV	Wieringermeer, Gemeenteraad
Glastuinbouwlocatie Luttelgeest / Marknesse	Wijziging bestemmingsplan	26-11- 2008	Gemeente Noordoostpolder, College van B&W	Gemeente Noordoostpolder, Gemeenteraad
Tuinbouwgebied Sappemeer-Noord	Wijziging bestemmingsplan	25-6- 2009	Gemeente Hoogezand- Sappemeer, College van B&W	Gemeente Hoogezand- Sappemeer, Gemeenteraad
Duurzame glastuinbouw Pijnacker-Nootdorp	Wijziging bestemmingsplan	11-11- 2009	Gemeente Pijnacker- Nootdorp, College van B&W	Gemeente Pijnacker- Nootdorp, Gemeenteraad
Uitbreiding glastuinbouwgebied Sexbierum	Bestemmingsplan structuurvisie	23-6- 2010	Gemeente Franekeradeel, College van B&W	Gemeente Franekeradeel, Gemeenteraad

Projectnaam	Besluit	Start m.e.r	IN	BG
Tuinbouwvestiging De Kievit, Peel en Maas	Bestemmingsplan	2-12-2010	Tuinbouwvestiging De Kievit BV	Gemeente Peel en Maas, Gemeenteraad
Zuidplas Noord	Bestemmingsplan	21-6-2007	Gemeente Waddinxveen, College van B&W; Gemeente Zevenhuizen-Moerkapelle, College van B&W	Gemeente Waddinxveen, Gemeenteraad; Gemeente Zevenhuizen-Moerkapelle, Gemeenteraad; Milieudienst Midden-Holland
Logistiek Park Moerdijk	Provinciaal Inpassingsplan	15-09-2009	Provincie Noord-Brabant	Provincie Noord-Brabant

BIJLAGE 6 Van C 12.1 naar D 3.2 en D 12 Referentiekader

Overzicht projecten 'aanleg, wijziging of uitbreiding van werken inzake kanalisering of ter beperking van overstromingen, met inbegrip van primaire waterkeringen en rivierdijken (D3.2) en de aanleg, wijziging of uitbreiding van kustwerken om erosie te bestrijden, van maritieme werken die de kust kunnen wijzigen door de aanleg van onder meer dijken, pieren, havenhoofden en van andere kustverdedigingswerken, met uitzondering van het onderhoud of herstel van deze werken'

Projectnaam	Besluit	Start m.e.r	IN	BG
Ontwikkeling van een intergetijdengebied in de Hedwige- en Prosperpolder	Bestemmingsplan	31-5-2006	Gemeente Dirksland College van B&W	Gemeente Dirksland Gemeenteraad
Ruimte voor de Rivier: project Munnikenland	Ontgrondingsvergunning i.h.k.v Waterwet, wijziging bestemmingsplan	21-11-2007	Waterschap Rivierenland	Provincie Gelderland, Gedeputeerde Staten
IJsseldelta Zuid, provincie Overijssel	Bestemmingsplannen, dijkverleggingsplannen, vergunningen en ontheffingen	30-5-2008	Gemeente Dronten, Gemeenteraad; Gemeente Kampen, Gemeenteraad; Provincie Flevoland, Gedeputeerde Staten; Provincie Overijssel, Gedeputeerde Staten	Gemeente Dronten, Gemeenteraad; Gemeente Kampen, Gemeenteraad; Provincie Flevoland, Gedeputeerde Staten; Provincie Overijssel, Gedeputeerde Staten; Waterschap Groot Salland; Waterschap Zuiderzeeland
Hoogwatergeul Veessen-Wapenveld	Rijksinpassingsplan	27-11-2008	Provincie Gelderland, Gedeputeerde Staten	Ministerie van Infrastructuur en Milieu, Directoraat-Generaal Rijkswaterstaat; Ministerie van Infrastructuur en Milieu, VROM/DGM/BWL; Rijkswaterstaat, Programmadirectie Ruimte voor de

Projectnaam	Besluit	Start m.e.r	IN	BG
				Rivier
Dijkversterking Eiland van Dordrecht Oost	Dijkversterking-plan i.h.k.v. Wet op de Waterkering	2-2-2009	Waterschap Hollandse Delta, Dagelijks Bestuur	Provincie Zuid-Holland, Gedeputeerde Staten
Ruimte voor de Waal Nijmegen (Dijkteruglegging Lent)	Dijkverleggingsplan, ontgrondingsvergunning, structuurvisie, wijziging bestemmingsplan	30-4-2009	Gemeente Nijmegen, College van B&W	Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (EL&I); Provincie Gelderland, Gedeputeerde Staten; Gemeente Nijmegen, Gemeenteraad
Dijkverbetering IJsseldijk bij Gouda	Wijziging bestemmingsplan	3-6-2009	Hoogheemraadschap Rijnland, Algemeen Bestuur	Provincie Zuid-Holland, Gedeputeerde Staten
Hoogwaterkering Den Oever	Dijkversterkingsplan	22-2-2010	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	Provincie Noord-Holland, Gedeputeerde Staten
Dijkverleggingen Cortenoever en Voorsterklei (IJsselsprong), gemeente Brummen, Voorst en Zutphen	Bestemmingsplannen, ontgrondingsvergunning, Natuurbeschermingswetvergunningen	26-8-2010	Waterschap Veluwe, Algemeen Bestuur	Gemeente Brummen, Gemeenteraad; Gemeente Voorst, Gemeenteraad; Gemeente Zutphen, Gemeenteraad; Provincie Gelderland, Gedeputeerde Staten
Waterkering Perkpolder	Projectplan Waterwet	17-03-2010	Ministerie van I en M Waterschap Scheldestromen	Provincie Zeeland

BIJLAGE 7 Van C 27 naar D 49 Referentiekader

Overzicht activiteiten 'wijziging in de Maatgevende Peil Verwachting voor de sluiting van de Oosterscheldekering, of de wijziging van het (streef-)peil in het Veerse Meer, de Grevelingen, het Haringvliet, het IJsselmeer, het Markermeer en de randmeren of de structurele verlaging van het (streef-) peil van een oppervlaktewater'

Projectnaam	Besluit	Start m.e.r	IN	BG
Beemster	Peilbesluit	31-5- 2010	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier	Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier

BIJLAGE 8 Overzicht negatieve m.e.r.-beoordelingsbesluiten

Luchthavenbesluit gemeente Hoogeveen (D 6.2)

Provinciale Staten van Drenthe maken bekend dat zij in hun vergadering op 13 juli 2011 een beslissing hebben genomen op de op 5 april 2011 ontvangen aanmeldingsnotitie van de gemeente Hoogeveen in verband met de m.e.r.-beoordeling in het kader van het Luchthavenbesluit Luchtsportcentrum Hoogeveen. De mededeling is gedaan omdat de beoogde activiteit staat vermeld in bijlage D, categorie 6.2 van het Besluit milieueffectrapportage 1994 (Besluit m.e.r.). Op grond van de kenmerken van de activiteit, de plaats van de activiteit en de kenmerken van het potentiële effect van de activiteit is besloten dat er geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zullen zijn die het maken van een milieueffectrapport rechtvaardigen.

Bestemmingsplan 'Buitengebied Zuid-Oost' (D 9)

Burgemeester en wethouders van Spijkenisse maken bekend, dat de gemeenteraad op 22 februari 2012 een m.e.r.-beoordelingsbesluit heeft genomen in het kader van de voorbereiding op het bestemmingsplan 'Buitengebied Zuid-Oost'. Het m.e.r.-beoordelingsbesluit houdt in dat voor de ontwikkeling van het recreatiegebied Groenzone Zuidoost geen milieueffectrapportage hoeft te worden opgesteld en daarmee geen m.e.r. procedure hoeft te worden doorlopen. De beoogde transformatie van het buitengebied, gelegen tussen de Toldijk en de noordoostgrens van de Willemspolder, is volgens het Besluit milieueffectrapportage een m.e.r.-beoordelingsplichtige activiteit, omdat het gaat om de inrichting van het landelijk gebied met een functiewijziging in natuur, recreatie of landbouw met een oppervlakte van 125 ha of meer.

Bestemmingsplan Landelijk Gebied Maarssen (D 9)

Burgemeester en wethouders maken bekend dat de gemeenteraad op 22 november 2011 de 'M.e.r. beoordelingsnotitie Landelijk Gebied Maarssen' heeft vastgesteld en op grond van deze notitie heeft besloten dat een m.e.r.-procedure niet noodzakelijk is en dat er geen milieueffectrapport hoeft te worden opgesteld.

Bestemmingsplan Discotheek N57 (D 10)

Het college van burgemeester en wethouders van Hellevoetsluis maakt bekend dat de gemeenteraad op 26 mei 2011 een m.e.r. beoordelingsbesluit heeft genomen in het kader van de voorbereiding op het bestemmingsplan Discotheek N57. Het m.e.r.-beoordelingsbesluit houdt in dat voor de ontwikkeling van een discotheek met vergaderfaciliteit en een wegrestaurant (inclusief fastfood- en familiegedeelte) geen milieueffectrapportage hoeft te worden opgesteld en daarmee geen m.e.r. procedure hoeft te worden doorlopen.

Omgevingsvergunning ten behoeve van wijziging bestemmingsplan (D 10)

Initiatiefnemer Expo Holding B.V. heeft het college van Lingewaard medegedeeld dat zij voornemens is om het Veilingterrein aan de Veilingweg 16 te Bemmelen aan te wenden ten behoeve van een automarkt (wekelijkse verkoop, door geregistreerde handelaren, van maximaal 1.500 APK-gekeurde auto's, 50 dinsdagen per jaar) en evenementen (maximaal 45 evenementen op jaarbasis, maximaal 90 evenementdagen per jaar, gemiddeld aantal bezoekers 4.000 per dag, waarvan maximaal 10 dagen waarbij 8.000 bezoekers kunnen komen). Burgemeester en Wethouders van Lingewaard hebben op 15 november 2011

besloten dat voor deze activiteiten géén milieueffectrapport hoeft te worden opgesteld, alvorens een definitieve beslissing wordt genomen op een aanvraag omgevingsvergunning ingevolge de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

Bestemmingsplan High Tech Campus Eindhoven (D 11)

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 7.17 lid 4 Wet Milieubeheer maakt de gemeenteraad van Eindhoven bekend dat hij op 31 mei 2011 heeft besloten dat er geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu te verwachten zijn door het nieuwe bestemmingsplan 'High Tech Campus Eindhoven-Klotputten'. Bij dit besluit is rekening gehouden met de in bijlage III bij de EEG-richtlijn milieueffectbeoordeling aangegeven criteria.